

SEMBLANÇA

d'ADOLF SALANGUERA i ABELLA

Per Joan Cuscó i Aymamí

El taller-estudi d'aquest escultor està en un indret tranquil. En ell hi està com peix a l'aigua: és el seu món, en bona part.

Aquest lloc guarda la pàtina pròpia del treball que en ell s'hi fa. Les coses duen una epidermis de pols. El fang, el guix i les cent i una eines que componen aquest abigarrat món de l'artista tenen una vivència ben remarcable: formen part d'ell. Aquest és el lloc de l'escultor.

Però després de travessar amb quatre passes un tros d'eixida -que no podem pas dir que és sencera- t'enfiles fins a l'estudi del pintor. Ací tot és diferent. Teles i quadres arreu, caballets, capses, pinzells, pintures, espàtules... Papers i projectes, esbossos, apunts... Ací hi ha força color. A l'ambient i en els quadres, esclats de color.

I en un pany de paret, un piano.

Adolf Salanguera practica el polifacisme artístic: és escultor, és pintor i, com a **hobby**, practica el cant. Sabem que cursa la carrera de cant (amb la professora Miriam Alió, del Conservatori de Música de Barcelona), que té facultats pel cant, que és un baríton que podria dedicar-se a l'òpera, però ep! d'això no vol que en parlem, que és una altra vessant que l'empra com a distracció, tal volta per "desintoxicar-se" de fer i desfer art, fins i tot perquè també és professor. I com que en té un tip s'evadeix cantant. Però d'aquesta disciplina no

en parlarem més en el curs d'aquesta entrevista.

El nostre personatge va néixer a Sabadell l'any 1929. (És doblement vallesà, puix va néixer a la plaça del Vallès...)

A l'escola li agradava emplenar de ninots i dibuixos els seus quaderns. Aquest fet no se li escapà pas al seu professor, el senyor Lluís Salas -de cal Tatché- el qual l'alentà i li feu il·lustrar algunes de les lliçons que donava i ho feia tan bé que va aconsellar els pares del noi que seria bo orientar-lo a estudis superiors de Belles Arts. Això l'omplia de goig. I heus ací que quan tenia justament tretze anys té l'oportunitat d'entrar d'aprenent al taller d'imatgeria del senyor Lluís Duran, que estava al carrer de La Creueta. Així mateix ingressa a l'Escola Industrial i d'Arts i Oficis, amb el professor Joan Vilatobà, aquell entusiasta promotor d'artistes locals. A la mateixa escola tingué altres professors: R. Homs, Brull, Vilatobà -fill, Valls Baqué i Ricard Marlet.

I continuant en aquest camí d'estudi a l'art, ingressa a l'Escola Superior de Belles Arts de Barcelona. I fou allí on esdevé deixeble avantatjat de l'escultor Enric Monjo. Aquest fou el seu mestre i amb ell impartí classes, més endavant, en qualitat d'ajudant seu en la càtedra d'anatomia que tenia al seu càrrec en l'esmentat centre.

El jove Salanguera sentia més i més el fibló de l'art. Davant seu s'obrien nous horitzons, esperonat sempre pel seu admirat mestre.

Fou l'any 1955 quan obté el Premi-Beca de la Diputació de Barcelona i en acabar la carrera començà tot seguit a realitzar obres personals, algunes d'elles encàrrecs que li van confiar.

Aleshores se sentia com mai, més segur d'ell mateix. Havia treballat de ferm recolzat pel seu mestre, al qual no ha oblidat mai pel molt que d'ell va aprendre.

Hom no li pot restar el gran mèrit que va tenir d'haver posat una profunda i arrelada vocació en l'ofici. Ha assolit una gran tècnica i domini en el seu treball. Tot l'esforç que li ha dedicat, que no ha estat pas poc, ha donat el seu fruit. Ho ha realitzat amb passió, evidentment.

L'any 1969 realitza un tríptic alt relleu amb alabastre dedicat al Sagrat Cor de Jesús a l'església de Sant Vicenç de Jonqueres (Creu Alta). Treball del qual el propi artista està molt satisfet, perquè va poder realitzar una obra d'envergadura. El missatge espiritual, místic i profundament religiós del projecte van curullar, ensems que estimular, les seves ànsies creatives.

Una de les anècdotes que explica arran d'aquesta realització, és que en

aquella època no tenia compressor i va realitzar tot el treball esculpint-lo a mà, com es feia abans, a força de braç. Cal tenir en compte que només la imatge sola del Sagrat Cor pesava tres tones...

Acomplint altres encàrrecs, Salanguera, també es dedicà durant uns anys, entremig, a fer figures de pessebre, en les quals hi donava tot un encant. Això de figurista ho feia de més a més, sense dedicar-se plenament a aquesta especial imatgeria.

-L'has menyspreada? -li preguntem.

-No, senzillament que he menyspreadat la part comercial. Per altra banda no m'agrada treballar en sèrie -diu.

Escultura és la que li encarrega fer l'Ajuntament de Sabadell en homenatge al músic Pep Ventura. Monument a situar a la plaça que duu el mateix nom.

Realitzà un monòlit de granit amb relleu i figures en bronze i acer. Això esdevenia l'any 1973. Té una alçària d'uns cinc metres. Damunt el relleu del renovador de la sardana, hi ha l'instrument de la tenora, feta d'acer inoxidable, sostingut per tres aus. La motivació del tema, segons explica el seu autor, fou perquè Pep Ventura instrumentà per cobla sardanística la popular cançó catalana -universalitzada per Pau Casals- "El cant dels ocells".

Salanguera va estar nou anys en el taller del seu mestre, Enric Monjo, i en el seu decurs passà de deixeble a primer ajudant del mestre en una sèrie d'obres importants que va efectuar a diferents ciutats catalanes.

És obvi que amb aquest periple i bagatge el jove escultor adquirís una gran experiència i professionalitat. Gràcies al seu esforç i dedicació, Salanguera ha realitzat un notable conjunt d'obres, algunes d'elles podem admirar i adjectivar fàcilment perquè les tenim a la ciutat. Podem mencionar, fins i tot, la més recent: el monument al Mestre Sastre, que s'ha inaugurat aquest mateix febrer en una de les principals vies. Però d'aquesta efemèrides ja se'n parla en una pàgina d'aquest mateix número.

En el curs de l'entrevista, Salan-

guera ens ha comentat la seva admiració pels mestres universals de l'escultura, citant a Miquel Àngel, Da Vinci, Rodin, i els nostres Maillol, Manolo, Clarà, Viladomat, Llimona, Marés i, naturalment el seu mestre Enric Monjo.

-M'apassiona també la pedagogia, a la qual he dedicat moltes hores de la meua vida -ens ha dit.

Així veiem com l'any 1966 és nomenat professor d'escultura a l'Escola Industrial i d'Arts i Oficis, en la qual havia ingressat d'alumne allà el 1942.

Un any després dona classes a les Escoles Pies de Sabadell.

Amplia el seu camp docent ingressant com a professor-titular de dibuix a l'Institut Vidal i Barraquer.

El 1976 el podem veure impartint classes d'escultura a l'Escola Municipal de Belles Arts de Sabadell.

Aquesta seva vocacional disciplina pedagògica l'alterna amb els seus treballs d'escultura i diferents projectes escultòrics.

L'any passat presentà a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona una tesina sota la direcció de la professora Lluïssa Granero, per doctorar-se en Art.

Oïm-lo en una altra vessant:

-La meua altra passió és la pintura, mural i de caballet, seguint sempre la mateixa finalitat i idèntica expressió, jugant realitat i idealisme, solament diferenciat per la matèria, el color.

Ell, escultor, parteix bàsicament d'un dibuix sòlid. Ell se sentí, primer atret pel color, amb el qual s'enllaminà després. I heus ací que s'ha dedicat també a la pintura. Ha fet alguna exposició i majorment ha participat en col·lective.

No ha estat pas el primer -ni serà tampoc l'últim- escultor que es dedica també a la pintura, pel fet que hi ha el principal basament: el dibuix.

Ara bé, hom creu que Adolf Salanguera és, primordialment, escultor. La pintura és el seu violí d'Yngres...

Salanguera es dedicà, com hem dit abans, a fer figures de pessebre. Realitzà pessebres ben notables. I de sempre ha col·laborat amb l'Agrupació de Pessebristes de Sabadell. Ara fa pocs dies li van donar el títol de

Mestre Pessebrista Honorari.

A jutjar per la seva exultant vitalitat i humanisme, hom pensa que tot l'"engreixa": les satisfaccions del treball, de la família, el neguit propi de la mateixa vida i de la feina, els maldecaps que surten per les cantonades...

Es veu un home feliç.

-Ho ets tal com ho representes? -li preguntem.

La seva expressió és prou eloqüent...

En una ocasió -deu anys han passat- arran d'una entrevista a "Diario de Sabadell" se li feu aquesta pregunta:

-"Té cabuda Salanguera dintre del "món" escultòric sabadellenc?". I la seva resposta fou:

-"Crec que sí. És una llàstima que per dotar de grups escultòrics a determinats punts del casc urbà de Sabadell, s'oblidin dels concursos..."

-Després del temps que ha passat, canviaries la resposta?...

-Com tu has dit abans: han passat deu anys.

-Com veus tu la ciutat? Caldria dotar-la d'altres nous monuments?

-Senzillament et diré que l'escultura és un element que ajuda a embellir la ciutat.

-Quina o quines obres t'agradaria poder realitzar a Sabadell?

-Són dues, principalment: el monument al Mestre Fabra i el de l'Obrer Metal·lúrgic.

A part dels monuments que hem relacionat, també cal citar el dedicat a Ferran Casablancas, a la plaça Taulí; el relleu a Joaquim Blume situat a l'avinguda del mateix nom...

A Sant Feliu del Recò feu la imatge de Sant Josep, talla en bedoll, la qual és representat el sant assegut i té 1,30 metres d'alçària. El mural el realitzà el pintor Alfons Gubern. Això era l'any 1972. (Cal recordar que a l'esmentada església hi ha unes notables pintures murals que foren realitzades pel malaguanyat Fidel Trias).

Salanguera ha fet, també, molts relleus i retrats. (Feu el bust de Mn. Geis i últimament la medalla arran de l'"Any de Mn. Geis").

Al seu davant, encara hi ha molt de camí...

PERFIL

Home pla i ple,
de ferma estructura.
Treballador del fang,
de la forma: l'escultura.
I també del color: pinta.
I canta.
I què més?...
Ah, ensenya el que sap.
A l'aula-i al carrer-
és un paràs...

Questionari "PROUST"

-El principal tret del meu caràcter? -<i>Optimista.</i> -La qualitat que prefereixo en un home? -<i>La sinceritat.</i> -La qualitat que prefereixo en una dona? -<i>La sinceritat.</i> -Allò que més estimo en els amics? -<i>El companyerisme; l'ajuda recíproca.</i> -El meu principal defecte? -<i>Ésser modest.</i> -La meva ocupació preferida? -<i>L'escultura.</i> -El meu somni de benestar? -<i>Poder passar una temporada a Susqueda i els seus entorns, dedicat a pintar.</i> -Quina fóra la meva pitjor desgràcia? -<i>Quedar inútil: no poder fer el meu treball i la meva vocació.</i> -Què voldria ser? -<i>El que sóc, fent-me millor cada dia.</i> -On desitjaria viure? -<i>Jaestic bé aquí.</i> -Quin color prefereixo? -<i>En preferència el vermell, el groc i el blau.</i>	-Quina flor prefereixo? -<i>La rosa.</i> -Quin ocell prefereixo? -<i>El colom.</i> -Els meus autors preferits en prosa? -<i>Josep Pla.</i> -Els poetes preferits? -<i>Joan Arús i Mn. Geis.</i> -Els herois de ficció? -<i>Quan era jove m'agradava el Tarzan.</i> -Les meves heroïnes de ficció? -<i>No tinc cap preferència.</i> -Els meus compositors preferits? -<i>Mozart, Vivaldi, Granados, Pau Casals...</i> -Els pintors predilectes? -<i>Velàzquez, Goya...</i> -Els meus herois de la vida real? -<i>Jesucrist.</i> -Les meves heroïnes històriques? -<i>La meva esposa la tinc com una heroïna.</i> -Els noms que prefereixo? -<i>Josep, Adolf, Mateu i Joan.</i> -Què detesto més que res? -<i>L'enveja i la hipocresia.</i>	-Quins caràcters històrics menyspreu més? -<i>Els que oprimeixen la humanitat.</i> -Quins fets militars admiro més? -<i>Cap.</i> -Quina reforma admiro més? -<i>Cap en concret.</i> -Quins dons naturals voldria tenir? -<i>Poder millorar els que puc tenir...</i> -Com m'agradaria morir? -<i>Sense patir.</i> -Estat present del meu esperit? -<i>Optimista, malgrat tot...</i> -Fets que m'inspiren més indulgència? -<i>Els que són fets sense mala intenció.</i> -El meu lema? -<i>No perjudicar els altres.</i>
<ul style="list-style-type: none"> -Com sóc? -<i>Obert, afectiu, normal...</i> -(Val el que pesa...) |
|---|--|--|

**AUTOMÒBILS
VILA, S.A.**

**CONCESIONARI
OFICIAL**

**Rambla Iberia, 18-22
Tel. 726 39 00
SABADELL**